

HØY – Interesseorganisasjon for offentlig høyere yrkesfaglig utdanning
Støperiveien 19, N-3267 Larvik
www.hoyio.no

Larvik 7. mars 2025

Det kongelige kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Høringssvar fra HØY:

Forslag til endringer i fagskoleforskriften om institusjonsakkreditering

Vi i HØY vil starte med å takke for muligheten til å gi innspill til høringen om forslag til endringer i forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften) – Institusjonsakkreditering av fagskoler.

Innledning

HØY støtter forslaget om at fagskoler skal kunne søke om institusjonsakkreditering, og vi ser frem til å sette dette i sammenheng med den kommende stortingsmeldingen som vi forventer inneholder tiltak for å videreføre utviklingen av høyere yrkesfaglig utdanning i Norge.

HØY, i likhet med et flertall i sektor for høyere yrkesfaglig utdanning, ønsker et binært system i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR) der også høyere yrkesfaglig utdanning kan innplasseres på nivå 6 – 8, og der studiepoeng fra fagskoleutdanning tilknyttes European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS).

Institusjonsakkreditering vil bidra til å styrke kvaliteten i høyere yrkesfaglig utdanning, og gi fagskolene muligheter til raskere å imøtekomme arbeidslivets kompetansebehov. For å sikre god oppstart av arbeidet med institusjonsakkreditering ønsker HØY å påpeke behovet for tilstrekkelig ressurser til fagskolene. Dette gjelder også for NOKUT. HØY vil derfor presisere at NOKUT må sikres tilstrekkelig midler for å håndtere økt arbeidsmengde og sørge for god og effektiv behandling av institusjonsakkrediteringssøknader og tilhørende tilsyn.

HØY anser det som svært viktig at det er en god dialog mellom søkerne og NOKUT gjennom hele institusjonsakkrediteringssøknadsprosessen. Videre vil vi fremheve viktigheten av tett dialog med sektoren ved implementering av forskriften og utarbeidelse av tilhørende veiledninger.

HØY støtter de fleste av forslagene i høringen. Vi mener at enkelte av vilkårene for å få institusjonsakkreditering bør være noe mer omfattende, mer konkrete og mindre skjønnsmessige. I det følgende kommenterer vi enkelte av forslagene i høringen.

Institusjonsakkreditering

Departementet legger i sitt forslag til grunn at institusjonsakkreditering bør tildeles fagskoler som er solide og kompetente til å forvalte en slik vid fullmakt på en god måte, og som har erfaring med å forvalte fullmaktene som ligger i fagområdeakkrediteringer. Det foreslås et sett kriterier som skal sikre at fagskolene har en viss bredde og et behov for institusjonsakkreditering.

HØY stiller seg bak kravet om **minimum to fagområdeakkrediteringer** for å kunne søke om institusjonsakkreditering, men vil vektlegge viktigheten av å ha grundig erfaring med selvakkreditering av studier.

HØY foreslår derfor å stille krav om at fagskoler selv må ha akkreditert **minst tre utdanninger** på **minimum 30 studiepoeng**, fordelt på **minimum to ulike fagområder** for å kunne få institusjonsakkreditering.

Fagmiljø

HØY er enig i at det skal være krav til fagmiljø ved institusjonsakkrediterte fagskoler, og at dette knytter seg til det samlede fagmiljøet ved skolen. Minstekravene som skal sikre et tilstrekkelig stabilt og kompetent fagmiljø bør etter vår mening være kvantifiserbare.

Deler av fagskolenes egenart baserer seg på en tradisjon for organisering i mindre klasser med tettere kontakt mellom lærer og student enn hva som er vanlig i en del annen tertiær utdanning. Dette krever at fagmiljøet ved fagskolene i hovedsak er fast ansatte, og at de har høy undervisningsfaglig kompetanse. Vi mener derfor at kravene til fagmiljø bør settes noe høyere enn det som er foreslått i høringsnotatet.

HØY mener at **minst 70 prosent** av fagskolens undervisere eller undervisningsårsverk skal være fast ansatte ved fagskolen.

Ved de offentlige fagskolene er det en tydelig trend at færre studenter går heltidsutdanninger, og flere velger modul-, nett- og samlingsbasert utdanning på deltid. Gjennomsnittsalderen på studentene øker, og de fleste studentene studerer ved siden av å være i jobb. Når mange av studentene har relevant arbeidserfaring, er også fagkompetansen hos studentene høy. En vesentlig del av læringspotensialet i fagskolene er å tilrettelegge for at studentene deler av sin fagkompetanse for egen og felles læring. For å lykkes med en slik pedagogisk tilnærming, mener vi at det er sentralt at fagskolenes undervisere har utdanningsfaglig utdanning. HØY mener derfor at det bør stilles høyere krav til utdanningsfaglig utdanning enn hva som er foreslått i høringsnotatet.

HØY foreslår at **minst 60 prosent** av fagskolens undervisere eller undervisningsårsverk skal ha utdanningsfaglig utdanning.

Når det gjelder forslaget til § 50 femte ledd, bokstav b., kan vi ikke se at forslaget til forskriftsbestemmelse reflekterer forslaget til vilkår på side 15 i høringsnotatet. Forslaget til § 50 femte ledd, bokstav b bruker begrepet «tilstrekkelig andel», mens forslaget på side 15 er «minst 30 prosent». Vi presiserer at vi ønsker at vilkår om at minst 60 prosent av fagskolens undervisere eller undervisningsårsverk skal ha utdanningsfaglig utdanning skal framgå av forskriftsteksten.

Vi støtter ellers forslaget om at fagskolene skal sikre at fagmiljøet gjennomfører nødvendig faglig og pedagogisk utviklingsarbeid, og forslaget om at fagmiljøet skal delta i relevante regionale, nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk.

Når det gjelder internasjonale samarbeid og nettverk, vil vi påpekte at det må arbeides for en sterkere kobling mellom norsk høyere yrkesfaglig utdanning og det europeiske kvalifikasjonsrammeverket, slik at også høyere yrkesfaglig utdanning i Norge vil kunne konverteres innenfor ECTS. Dette er etter vår mening helt sentralt for å kunne legge til rette for internasjonalisering i høyere yrkesfaglig utdanningssektor. Videre er koblingen til ECTS avgjørende for at høyere yrkesfaglig utdanning skal ha rettferdig og likeverdig status som annen høyere utdanning.

Læringsmiljøutvalg

HØY støtter forslaget om at det stilles vilkår om at institusjonene skal ha et læringsmiljøutvalg, og at dette reguleres i en egen paragraf. Når det gjelder forslaget til § 51 (2) om at læringsmiljøutvalget skal holdes orientert om klager fra studenter på læringsmiljøet, og ha rett til å gi uttalelse til disse sakene, ser vi enkelte utfordringer, først og fremst knyttet til klager på det psykososiale læringsmiljøet.

Detaljreguleringen av læringsmiljøutvalgets oppgaver i universiteter og høyskoler er langt på vei fjernet i ny lov om universiteter og høyskoler. HØY mener at reguleringen av læringsmiljøutvalg i fagskolene kan legges nærmere opp til reguleringen av læringsmiljøutvalg i universiteter og høyskoler. Alternativt at første og andre setning i forslag til § 51 (2) strykes.

Tilfredsstillende kvalitetsarbeid

HØY støtter forslaget om tilfredsstillende kvalitetsarbeid som vilkår for å få institusjonsakkreditering, men vi mener at en vurdering av kvalitetsarbeidet må inngå som del av behandlingen av søknad om institusjonsakkreditering. Det vil hemme fagskolenes utviklingspotensial dersom det må gjøres en separat tilsynsprosess over flere måneder, eller år, forut for at søknad om institusjonsakkreditering kan behandles i sin helhet.

HØYs prinsipielle støtte til forslaget forutsetter altså at vurderingen av kvalitetsarbeidet gjennomføres som en smidig og integrert del i behandlingen av søknad om

institusjonsakkreditering, og at NOKUT har tilstrekkelige ressurser til å gjennomføre vurderingen på innen en tidsramme som ikke i vesentlig grad bremser utviklingen hos de fagskolene som har behov for institusjonsakkreditering.

Helhetlig vurdering av evne til å forvalte fullmaktene

HØY støtter forslaget om at fagskolene, etter en helhetlig vurdering, må anses å være i stand til å forvalte fullmaktene som institusjonsakkrediteringen gir på en god måte. Vi er også enige i at dette må være et selvstendig vilkår som ikke åpner for lemping av de øvrige vilkårene. Vi mener at vurderingsmomentene som foreslås er hensiktsmessig.